

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002213

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-06-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Курносенко Анастасія Олександрівна

2. Anastasiia Kurnosenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Економіка

Дата захисту: 24-06-2024

Спеціальність за освітою: Менеджмент

Місце роботи здобувача: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 26.055.078

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.56.25

Тема дисертації:

1. Соціальний капітал підприємства в умовах мережевої економіки
2. Social capital of the enterprise in the conditions of the network economy

Реферат:

1. Дисертація є комплексним дослідженням питань розвитку теорії соціального капіталу підприємства в умовах мережевої економіки. В межах першого розділу дисертаційної роботи здійснена ідентифікація та періодизація етапів еволюції теорії соціального капіталу. Виявлено протиріччя у визначенні його сутності, структурних елементів та ключових характеристик. На основі критично-конструктивного аналізу та розвитку основних положень теорії соціального капіталу узагальнено його сутнісні характеристики, сформовано поняття соціального капіталу та соціального капіталу підприємства, представлено його компоненти, вдосконалено класифікацію його видів. Запропоновані моделі соціального капіталу підприємства залежно від домінування окремих компонентів. Розглянуто місце та роль соціального капіталу у забезпеченні розвитку підприємства в умовах мережевої економіки. Висвітлено концептуальні засади розвитку теорії мережевої економіки. Конкретизовано прояви мережевих ефектів у взаємозв'язку із соціальним капіталом у різних моделях взаємовідносин підприємства, де обґрунтовано позитивну та негативну дію мережевого ефекту у взаємодії із соціальним капіталом в даних моделях. Розглянуто підходи до оцінки соціального

капіталу на різних рівнях. Систематизовано методи оцінювання соціального капіталу та сформовано методологічний підхід до його оцінювання, який включає в себе систему принципів, набір показників та алгоритм приведення результатів до комплексного інтегрального показника. В межах другого розділу проведено дослідження інституційних передумов формування соціального капіталу підприємств України. Було виявлено висхідну позицію України в перші роки незалежності та ідентифіковано переломні (кризові) часові рамки, що були взяті для аналізу змін рівня соціального капіталу (виражено через довіру до інститутів та міжособистісну довіру). На основі даних Державної служби статистики, міжнародних індексів, національних та глобальних соціологічних опитувань, було виявлено, як тривалі політичні та економічні умови вплинули на формування довіри до інститутів, міжособистісної довіри, господарського менталітету. Визначені шляхи вирішення негативного вектору формування соціального капіталу, що проявляється у високому рівні тінізації економіки, низькому рівні зайнятості, демографічною кризою, інституційними обмеженнями надходження прямих іноземних інвестицій. Проаналізовано взаємозв'язок розвитку соціального та людського капіталу на основі порівняння динаміки Індексу процвітання, Глобального індексу стійкої конкурентоспроможності, Індексу людського розвитку та показників Державної служби статистики, що дало змогу відслідковувати особливості взаємного розвитку соціального та людського капіталу в Україні та світі. Здійснено аналіз впливу динаміки розвитку мережевої економіки на стан соціального капіталу підприємств України. Здійснено апробацію авторського підходу до оцінювання соціального капіталу підприємств України, в результаті чого визначено стан підприємницького соціального капіталу (макрорівень) та соціального капіталу підприємств України (мікрорівень). Оцінено розвиток соціального капіталу підприємств в розрізі зовнішнього та внутрішнього рівнів, потенційного та реалізованого станів. В межах третього розділу визначено, що система управління соціальним капіталом підприємства є системою принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних із формуванням потенціалу соціального капіталу та забезпеченням умов його реалізації на зовнішньому та внутрішньому рівні. Визначено складові системи управління соціальним капіталом підприємства. Сформульовано принципи управління соціальним капіталом підприємства: включеність у концепцію менеджменту на підприємстві, багаторівневий та комплексний характер управлінських рішень, орієнтація та інтеграція із стратегічними управлінськими рішеннями, соціально-ринкова орієнтація. Визначено мету управління соціальним капіталом підприємства - формування стійких довірчих відносин у внутрішньому та зовнішньому середовищі діяльності підприємства для забезпечення максимізації його вартості. Представлено систему функцій управління соціальним капіталом підприємства. Уточнено сутність інформаційного забезпечення управління соціальним капіталом підприємства, сформульовано основні етапи та принципи процесу його формування (прозорість, системність, інтеграція із зальною системою обліку та соціальна відповідальність). Запропонована система показників інформаційного забезпечення управління соціальним капіталом підприємства та сформовано орієнтовний набір КРІ для врахування соціальної складової у системі контролінгу підприємства. Уточнено сутність розвитку соціального капіталу підприємства виходячи зі сформованої комплексної системи управління соціальним капіталом підприємства та представлена система інструментів його розвитку на підприємстві відповідно до сформульованої структури соціального капіталу та напрямом впливу окремих інструментів.

2. The dissertation is a comprehensive study of the development of the theory of social capital of the enterprise in a network economy. The first chapter of the dissertation clearly identifies and periodizes the stages of evolution of the theory of social capital, within which the following stages are defined. Based on a critical and constructive analysis and development of the main provisions of the social capital theory, its essential characteristics are supplemented, the concepts of social capital and social capital of enterprise are formed, its components are presented, the classification of its types is improved, which is the basis for building a methodology for assessing social capital. Models of social capital of an enterprise are proposed depending on the dominance of individual components. The place and role of social capital in ensuring the development of an enterprise in a network economy are considered. The conceptual foundations of the development of the network economy theory are highlighted. The criteria for the positive role of social capital in ensuring the development of an enterprise in a

network economy are generalized. The manifestations of network effects in relation to social capital in various models of enterprise relations are specified, where the positive and negative effects of the network effect in interaction with social capital in these models are substantiated. Approaches to assessing social capital at different levels are considered. The methods for assessing social capital are systematized and a methodological approach to its assessment is formed, which includes a system of principles, a set of indicators and an algorithm for bringing the results to a comprehensive integrated indicator. In the second section, the institutional prerequisites for the formation of social capital of Ukrainian enterprises are studied. The author reveals the upward position of Ukraine in the first years of independence and identifies the turning point (crisis) timeframe that was used to analyze changes in the level of social capital (expressed through trust in institutions and interpersonal trust). Based on the data of the State Statistics Service, international indices, national and global sociological surveys, the author has identified how long-term political and economic conditions have affected the formation of trust in institutions, interpersonal trust, and economic mentality. Ways to address the negative vector of social capital formation, which is manifested in the high level of shadow economy, low employment, demographic crisis, and institutional restrictions on foreign direct investment, are identified. The relationship between the development of social and human capital is analyzed by comparing the dynamics of the Prosperity Index, the Global Sustainable Competitiveness Index, the Human Development Index, and the indicators of the State Statistics Service, which made it possible to track the peculiarities of the mutual development of social and human capital in Ukraine and the world. The author's approach to assessing the social capital of Ukrainian enterprises was tested, which resulted in determining the state of entrepreneurial social capital and social capital of Ukrainian enterprises. The third section defines the system of enterprise social capital management as a system of principles and methods for developing and implementing management decisions related to the formation of social capital potential and ensuring the conditions for its implementation at the external and internal levels. The components of the enterprise social capital management system are defined. The principles of enterprise social capital management are formulated. The purpose of managing the social capital of an enterprise is defined as the formation of stable trusting relationships in the internal and external environment of the enterprise to ensure maximization of its value. The system of functions of management of social capital of enterprise is presented. A mechanism for managing the social capital of enterprise is proposed. The essence of information support for the management of social capital of enterprise is clarified, the main stages and principles of the process of its formation (transparency, consistency, integration with the general accounting system and social responsibility) are formulated. A system of indicators for information support of enterprise social capital management is proposed and an indicative set of KPIs for taking into account the social component in the enterprise controlling system is formed. The essence of the development of social capital of enterprise is clarified on the basis of the formed integrated system of management of social capital of enterprise and a system of instruments for its development at the enterprise is presented in accordance with the formulated structure of social capital and the direction of influence of individual instruments.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Курносенко А.О., Ситник Г.В. Соціальний капітал: еволюція концепції. Вісник КНТЕУ. 2021. №5. С. 34-46. URL: https://www.academia.edu/108374289/Social_Capital_Evolution_of_the_Concept
- Курносенко А.О., Ситник Г.В. Роль соціального капіталу у забезпеченні розвитку економіки. Проблеми економіки. 2021. №2 (48). С. 37-48. URL: https://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2021-2_0-pages-37_48.pdf
- Kurnosenko A. The influence of social capital on network effects. SCIENTIA FRUCTUOSA. 2022. № 6. pp. 63-75. URL: https://www.researchgate.net/publication/367002473_The_influence_of_social_capital_on_network_effects
- Курносенко А.О. Взаємозв'язок впливу людського та соціального капіталу підприємства на економічний розвиток в Україні. Ефективна економіка. 2023. №9. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/2194>
- Курносенко А.О., Ситник Г.В. Оцінка стану та ефективності соціального капіталу підприємств України. БізнесІнформ. 2023. №9. С. 174-185. URL: https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-9_0-pages-174_185.pdf
- Курносенко А.О. Концепція управління соціальним капіталом підприємства в умовах мережевої економіки. Економіка та суспільство. 2024. №59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3530>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U001631; 0121U110908; 0121U114374

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ситник Ганна Вікторівна

2. Hanna Sytnik

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4189-180X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Гришнова Олена Анатоліївна
- Olena Hryshnova

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.09.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4178-1662

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Немашкало Каріна Ромеовна
- Karina Nemashkalo

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8614-750X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Код за ЄДРПОУ: 02071211

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 9-а, Харків, Харківський р-н., 61166, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Новікова Наталія Леонідівна
- Nataliia Novikova

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5219-9494

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Файвішенко Діана Сергіївна

2. Diana Fayvishenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7880-9801

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Король Світлана Яківна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Король Світлана Яківна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Курносенко Анастасія Олександрівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна